Afskrift

AB 0★0006

Plan och Kostnads-Förslag

till

Sänkning af Sjöarne Mörkviken och Edsjön

i Stockholms län efter undersökning

i Nov. och Dec. 1845.

INKOM
LÄNSSTYRELSEN STOCKHOLMS LÄN
Lantbruksenheten
1991 -10- 11

Gatukontoret
Administrativa kontoret
Johan Curman
Akten

§ 218 Dnr 1988.267 005.391

Kommunalt övertagande av Norrvikens- Eds- och Oxunda sjöars sänkningsföretag

ÄRENDEBESKRIVNING

På 1850-talet bildades ett sänkningsföretag av markägarna kring de tre sjöarna Norrviken, Edssjön och Oxundasjön och de sammanbindande vattendragen. Bolagets uppgift var att sänka vattenståndet i sjösystemet och att ansvara för det kontinuerliga underhållet av detsamma. Kostnader för underhållet bestreds genom utdebitering på bolagets delägare. Båtnaden för sänkningsföretagets delägare var utökad jordbruksmark.

Samhällsutvecklingen skapade nya intressenter i form av villaägareföreningar, industrier samt Upplands Väsby och Sollentuna kommuner. De nya intressenterna lämnade bidrag till bolaget eftersom de hade intresse av att vattensystemet hölls i skick. Kommunerna utnyttjade t ex vattendragen som recipent för avloppsvatten. Denna verksamhet upphörde omkring 1970 i och med Käppalaförbundets tillkomst.

Trots detta har kommunerna ett allt större intresse av vattendragens funktion och drift. Utbyggnaden av samhället med förtätad bebyggelse och stora hårdgjorda ytor ställer krav på väl fungerande dagvattensystem och dessa avleds till sjösystemet. Urbaniseringen innebär också att kommunernas ökande befolkning ställer krav på en god miljö inte minst vid våra vattendrag. Den del av båtnaden som idag faller på jordbruksmarken utgör en ringa del av det totala båtnadsvärdet.

Förhandlingar hade förts mellan sänkningsföretaget och kommunerna om ett kommunal övertagande av drifts- och underhållsansvaret för vattendragen. Ett förslag till övertagandeavtal hade upprättats. Enligt förslaget skall Sollentuna kommun ta över underhållet av Edsån och Upplands Väsby kommun underhållet av Väsbyån och Oxundaån.

Den årliga kostnaden för erforderligt underhåll av åarna hade beräknats uppgå till ca 20 000 kr för Upplands Väsby kommun och till ca 10 000 kr för Sollentuna kommun.

Efter bolagets upplösning kommer återstående tillgångar att utbetalas med hälften till vardera kommunen.

Bolagets arkiv deponeras på sikt hos landsarkivet i Uppsala med Sollentuna kommun som deponent.

KOMMUNTRYCK - 88 836

Utdragsbestyrkande

Annika Jegefors

forts § 218

En av delägarna i bolaget, Johan Curman berättade för kommunstyrelsens ledamöter om företagets tillkomst och utvecklingen fram till våra dagar och överlämnade en gåva till kommunen.

En karta över Norrviken, Edsjön och Oxundasjön "författad för bestämmandet af vidden af de ägor hvilkas förbättring åsyftas genom det af herr Majoren och Riddaren Lundmark upprättade förslag till nämnda sjöars sänkning år 1852 af H L Dahlgren".

Kommunstyrelsens ordförande framförde kommunens tack till Johan Curman för gåvan.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatukontoret hade i skrivelse den 8 juli 1988 lämnat förslag till beslut.

Kommunstyrelsen beslutar godkänna upprättat avtalsförslag om övertagande av ansvaret för underhållet av Väsbyån och Oxundaån från Norrvikens- Eds- och Oxunda sjöars sänkningsbolag.

ARBETSUTSKOTTETS FÖRSLAG TILL KOMMUNSTYRELSEN

Enligt gatukontorets förslag

KOMMUNSTYRELSENS BESLUT

Enligt arbetsutskottets förslag

8

KOMMUNTRYCK - 88 836

A V T A L

Mellan å ena sidan Norrvikens, Eds- och Oxunda sjöars sänkningsbolag och å andra sidan Sollentuna och Upplands Väsby kommuner har överenskommits följande:

1.
Kommunerna övertar från den 1. november 1988 det ansvar för underhåll av vattensystemet Norrviken - Edssjön - Oxundasjön - Mälaren (Rosersbergsviken) som hittills åvilat sänkningsbolaget.

2.
Underhållet av vattensystemet skall ske enligt riktlinjer som framgår av BILAGA 1 till detta avtal.

3.
Underhållet uppdelas mellan kommunerna så att Sollentuna kommun svarar för Edsån (i sänkningsbolagets handlingar kallad Rotebroån) och Upplands Väsby kommun för Väsbyån och Oxundaån.

4.
Bolagets arkiv skall på sikt deponeras hos landsarkivet i Uppsala med Sollentuna kommun som deponent. Under en övergångstid förvaras arkivet på Antuna gård enligt särskilda bestämmelser.

5.
I samband med att sänkningsbolaget upplöses lämnas en ekonomisk slutredovisning av dess tillgångar och skulder till kommunerna. Då sänkningsbolaget upplösts och dess skulder likviderats skall återstående tillgångar snarast utbetalas med hälften till vardera kommunen.

6.
Detta avtals giltighet är beroende av att det godkänts av gatunämnden i Sollentuna och kommunstyrelsen i Upplands Väsby.

7.
Detta avtal har upprättats i tre exemplar, varav parterna tar var sitt.

Sollentuna och Upplands Väsby den
25/8 1988 17/10 1988 26/9 1988

Norrvikens, Eds- och Oxunda sjöars sänkningsbolag	Sollentuna kommun, för gatunämnden	Upplands Väsby kommun, för kommunstyrelsen
.....	.....	.....
.....	.....	.....
		4/96

BILAGA 1 till avtal 25/8 1988

Rensning av vattensystemet Norrviken - Edssjön - Oxundasjön - Mälaren.

För de större rensningar, som tid efter annan kan behöva utföras, bör gälla:

* ansamlat bottenslam borttages liksom slambankar och andra dämmen.

* bredden bibehålles samtidigt som slänterna inte onödigtvis röras. I trånga passager bör en försiktig ökning av bredden eftersträvas.

* de trösklar som finns strax nedströms Edsåns och Väsbyåns utlopp ur respektive sjöar bör inte sänkas.

  För Norrvikens del ligger tröskeln i anslutning till den gamla valvbron vid Rotebro; dess nivå är +3,26 m. Edssjöns tröskel ligger invid Älvsunda banvaktstuga där den gamla landsvägsbron tidigare fanns. Tröskeln utgörs här av morän; dess höjd torde ligga på +2,05 m. Höjdangivelserna hänför sig till rikets nollplan, 1950-talet (t ex fixpunkten vid gamla transformatorstationen i Rotebro = +7,06 m).

* kantförstärkningen i åmynningarna kontrolleras; vid behov ersättes upprötade pålar.

För det löpande underhållsarbetet bör fortfarande kunna gälla den 1867 utfärdade instruktionen:

* "Kanalen jämte ut- och inloppen bottenskäras, allt sjögräs och vassrötter upptagas, träd och buskar borthuggas samt bankar och fördämningar borttagas .... så att vattendraget befrias från allt som kan dämma dess lopp".

* Det är viktigt att också vegetation på högre nivå borttages eftersom den kan vara till stort hinder vid högvatten.

NORRVIKENS, EDS- OCH OXUNDA SJÖARS SÄNKNINGSBOLAG.
Arkivbestämmelser.

A.
Sänkningsbolagets arkiv
Arkivet består av protokoll, räkenskaper och andra handlingar från tiden 1842 - 1988, inbundet, jämte kartor och avvägningsritningar från år 1845 och 1919. Arkivet har alltsedan 1874 förvarats på Antuna, fr o m 1929 i brandsäkert valv. Tidigare gällde bestämmelsen att arkivet skulle förvaras i Sollentuna kyrka!

Vardera kommunen erhåller genom sänkningsbolagets försorg en kopia av 1845 års karta och avvägningsritning.

Bolagets arkiv är av stort intresse både ur lokalhistorisk och allmän synpunkt. Det bör därför på sikt deponeras på landsarkivet i Uppsala med angivande av Sollentuna kommun som deponent.

B.
Vid sidan av sänkningsbolagets arkiv har Carl G. Curman och Johan Curman från omkring 1928 insamlat och bevarat uppgifter i anslutning till Edssjön med angränsande vattensystem, här kallat Antunaarkivet.

Detta arkiv innehåller uppgifter om vattenstånden inom vattensystemet, utredningar - kommunala och andra - i anslutning till vattensystemet samt tidningsurklipp. Under 1960 - 1980-talen har äldre utredningar från detta arkiv ofta efterfrågats och utlånats till konsultfirmor som haft uppdrag i anslutning till vattensystemet.

Detta Antunaarkiv ägs numera av Johan Curman, som avser att senare inhämta kommunernas synpunkter på hur detta arkiv på sikt skall placeras. Möjligt är att vissa delar bör överföras till något av de kommunala arkiven och resten ingå i Antunas gårdsarkiv.

BÅDA ARKIVEN (A och B) FÖRVARAS TILLSVIDARE PÅ ANTUNA:

I syfte att hålla även sjösänkningsbolagets arkiv (A) tillgängligt på närmare håll utfäster sig undertecknad att tillsvidare förvara detta arkiv inom brandsäkert valv på Antuna gård. Undertecknad utfäster sig även att hålla såväl bolagets arkiv (A) som Antunaarkivet (B) tillgängligt för kommunerna och dess invånare.

Undertecknad förbinder sig vidare att på anfordran av Sollentuna kommun utan dröjsmål deponera arkiv A på landsarkivet i Uppsala.

De båda arkivens innehåll framgår summariskt av förteckning.

Edsby 1988-08-25

Johan Curman

Johan Curman Adress Edsby gård Tel 0760-30365
194 90 UPPLANDS VÄSBY.

som af Fiskerinäringen i Riksgäldskontoret antages, äfvensom / för fullgörandet af detta Contract, ställa sådan säkerhet, som af Kongl Maj:t i Nåder kan godkännas.

Till yttermera visso äro häraf 2:ne lika lydande exemplar upprättade, som Herr Notarien Vetebro

Den 2. Mars 1853.

G Gustaf Rystedt
Fastighetsägare

Hugo Ahrwall
Fastighets ägare

C. Westerholm
Fastighets ägare

Emil Gustaf Pihlgren
Fastighet. Ägare

att Herr Bruks Patron Rystedt. Herr Hugo Ahrwall C: Westerholm och G Pihlgren i dagens vår närvaro på en gång egenhändigt undertecknat förestående Contract intygar

Vetebro den 2:a Mars 1853.

Ehrenf Wedberg
Notarie

Carl Rudbeck
Lieutenant. R. af 2:D. 6.

2dra Ex af detta Contract, vederbörligen vidimerat af Stipulanten den 21 April 1853.

På anmodan af H:r Öfversten och Riddaren af Kongl
Svärd Orden, Carl Emil Rudbeck, har undertecknad under månaderne November och December
månader verkstält afvägningar och undersökningar
för upprättande af plan till jernväg af Sjöarne
Storvikens och Edssjön, belägne i Ed och Solberga
Socknar af Upsala län, och får nu härmed afgifva
afseende dels begärd förslag till kostnadsförslag för arbetets utförande.

Det naturliga afloppet från Storviken, som ligger
af nämnde två sjöar, ifrån den stora Norra Lands
vägen vid Rotebro Gästgifvaregård, går
Bredsjön genom sunds augustverk eller fabrik mot
sjön Edssjön och vidare, efter att hafva passerat denna
sjön Sjö, öfver terrängen jemnlandta ängar.
till Örsunds sjön och utfaller slutligen genom
Kåfvesberg vikens utlopp Mälaren.

Som denna väg för vattenafledningen är
mindre än 3561 famnar lång oberäknadt sjöarne
hvilka i heller säkerligen mycket behöfva hållas i
betryggande allmänhet den nedre eller Örsunds sjön
lättligen kan sättas i genom höjd med Mälaren, genom
upplåtning och utvidgning på bredden af den lilla
ån, som förenar den- och Edssjön, i anseende till
fallet djup ej; och för ifrågakommande arbete, erfordras
ännan åtgärd än någon muddring vid dess
sjöarne afloppsgrafvens in- och utgångspunkter,
och bortfallet i förhållande dertill gjorda knapp
eller ej fullt 16 fot, har jag funnit utgifna

År 1857. den 26. September förrättades af undertecknad Kronofogde med biträde af Commissions-Landtmätaren Herr Kapten C. J. Georgii och godemännen C. P. Åberg i Ytterby och Johan Anderssson i Knista, tiu följe af Kongungens Befallningshafvande i Stockholms Län. förordnande den 20. nästförutgångne Augusti, afsyning af det arbete, som med bidrag af allmänna medel för sänkning af Sjöarne Narrviken, Edsjön och Oxunda sjön blifvit werkstäldt, tiu kvicken förrättning genom kungörelser i vederbörande Socknekyrkor, Arbets Direktionens ledamöter blifvit kallade, äfvensom äfven i början interesserade personer om förrättningen blifvit underrättade; och inställde sig, tiu följe deraf, ej mindre Herr Löjtnanten och Riddaren Rudbeck, som i egenskap af arbetschef haft företagets utförande sig uppdraget, utanför Herr Brukspatron Rydstedt å Ballstaås sjösom ordförande, Gästgifvaren Kihlgren, Herr Kyrkoherden Bergwall och Rusthållaren Westerholm sjösom ledamöter i arbets Direktionen.

För ledning vid förrättningen förevisades ritn- och profilkartor jemte kostnadsförslag upprättade år 1846. samt af Kongl. Maj:t i Nåder gillade den 22. December 1851.

Besigtningen började vid Sjön Narrviken utlopp, och befanns efter afvägning samma sjös wattenyta nu wara sänkt fyra fot nio tum

under det wattenmärke som af Herr Arbetschefen blifvit före arbetets företagande, i en större jordfast sten inhugget, samt Wattnets djup i kanalen ytterligare en fot och nio tum, så att höjden från samma wattenmärke till kanalens botten var sex fot och åtta tum. Derefter fortfattes besigtningen å kanalen mellan Norrviken och Edsbyön, mellan den östra och Axundasjön och derifrån till Mälaren, derwid utom mindre tillfälliga uppgrundningar wid Robbro och Erlösunda bro, förorsakade af kreaturstramp, hwilka uppgrundningar kunna bötas med ett dagsverke, kanalen å hela dess sträckning befanns i dagen innehafva minst den i Herr Kapten Sundmarks plan och förslag, den 28. Februari 1846. föreskrifne bredd, och på de flesta ställen wida derutöfver; bottens bredd kunde i anseende till wattnet icke öfveralltt undersökas, men ansågs jemwäl innehålla minst föreskrifven bredd, och fyntes wattnet afrinna med jemn och oförhindrad fart. Widare anmärktes under Synegången, att kanalen mellan Norrviken och stora landswägen, i stället för att den enligt fastställd Charta skulat i flere krökningar följa gamla wattendraget, hade blifvit upptagen i rät linia, hwilket förrättningsmännen funno vara för wattnets fria aflopp wida tjenligare än det föreslagne.

Uti en vid Kalsjön utlopp warande stärne fast sten hade Herr Arbetschefen jemväl före arbetets början låtit inhugga ett wattenmärke, som nu efter skedd afwägning befanns vara fyra fot sex tum öfver samma sjö nuwarande wattenyta, och derifrån tio Kanalens botten ytterligare en fot sju tum, så att från wattenmärket tio Kanalens botten höjden befanns vara sex fot tre tum.

Arbets Direktionens Ordförande tillkännagaf, att de hinder som uppstått för Direktionen att inom föreskrifven tid hafva arbetet färdigt, hänsedt sig dels af brist på dugliga arbetare, dels af en olyckshändelse, i följd hvaraf en bro blifvit förstörd och den person, som åtagit sig dess uppförande, bristfällig i fullgörande af sitt contract, dels af det opåräknade arbetet som tillkommit af Bolaget sedermera fattade beslut att för ändamålets fullständigare ernående, gräfva Kanalen en fot djupare och med större dag-öppning än den fastställde planen föreskrifver, samt slutligen deraf att den först antagne Arbetschefen afsidat, och en ny sådan endast med svårighet kunnat erhållas.

Förrättningsmännen som vetsorda sammangenlighet af berörde uppgifter, hafva efter sålunda skedd besigtning funnit arbetet med fördelas omfång väl utfördt, och det (mo) arbetet affedda ändamålet fullkomligen wunnet, hvilket betygas af Rotebro

dag, som ofvan.

B. Blumenfeld

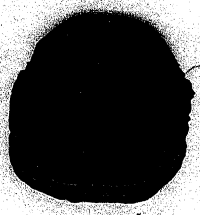

C. Th. Svensson

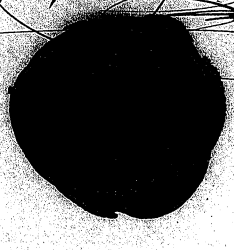

C. J. Åberg

Johan J. Andersson

Norrviken och Edsjön
Stockholms Län

No 1 10

Contract.

AB 0*0006

Sedan Kongl Maj:t under den 22 December 1851 i och för sänkning af Norrviken och Edsjön i Sollentuna, Södra Ed och Hamarby Socknar Sollentuna och Wallentuna Härader och Stockholms Län, enligt Majoren och Riddaren Sundmarks af Kongl Maj:t på samma gång fastställer i afskrift härvid bilagder plan- och kostnadsförslag, i nåder beviljat ett lånerunderstöd af 4000 Rdr Banco, så och i öfverensstämmelse med Rikets sednaste Ständers för dylika läns åtnjutande gifne, af Kongl Maj:t utfärdade föreskrifter, hafva undertecknade, och bilagder protocoll af den 16 Aug 1852: af de uti sjösänkningen interresserade jordegare, valde Direction i och för detta arbetsföretag, med Styrelsen af Allmänna Väg- och Vattenbyggnader å Kongl Maj:ts och Kronans vägnar afslutat följande Contract, hvarigenom vi åtagit oss och förbinder oss —

§ 1:ma

Att arbetet, hvarå vi äro flygtige att underkasta oss vederbörandes Controll, skall, uti Kongl Maj:ts härvid i afskrift bifogade Nådige Resolution af den 23 Sistlidne Dec: börjas så fort tjelen kan är 1853, och fullbordas

inom den 1ste October 1855 noggrant enligt den af Kongl Maj:t fastställda ofvannämnde plan- och kostnadsförslag, utan att anspråk på ytterligare bidrag dertill af allmänna medel må framgent kunna väckas, samt att genom egna tillskott skall utgöras hvad utöfver Statsbidraget kan erfordras

§ 2

Att, i händelse afsittelse utan vederbörligen vunnet tillstånd, skulle ske från den af Kongl Maj:t i nåder fastställde arbetsplan, eller arbetet icke inom dess här bestämde tider fullföras, det då ankommer på Kongl Maj:t att låta installa all vidare utbetalning af statsmedel, samt återfordra hvad deraf redan blifvit upburet, att på en gång eller successive till Riksgälds Contoret inbetalas inom den tid Kongl Maj:t finner för godt i nåder bestämma.

§ 3

Att till arbetet skall företrädesvis, der sig göra låter, användas tjenst- och sysslolöse personer.

§ 4

Att, för lånet understödt afgifva sådane skuldförbindelse- och säkerhetshandling för dess uppfyllande

Protocoll hållet vid sammanträde den 2 i Polebro Gäst-
giftegård rörande Sjöarne Norrviken och Edsjöns
samfällighet.

Vid detta sammanträde voro enligt förut gjord kallelse vare:
Landshöfding Herr C. A. Reinhold) för Sollen-
tuna och Riddaren Herr C. A. Reinhold) för Stockholms
län såsom vederbörande Enskilde Personer Kyrkoherden N. G.
O. G. Nystedt för Boarteda - Kyrkoherden N. G.
Bergeball för Norra Ryttergård och Svartinge - Herr
O. G. Wahlgren för Polebro - Fabrikör C. Wetmans
Jon Rinnaby, Herr H. Ehrenadl för Antuna
Brukaren C. O. Winterholm för Sanda, J. M. Hell-
gren för Forsbacka, hvilken icke personligen tillstädes
af Grundägaren Herr Kammarherren C. Mörner
för Rista, Inspektor Wahlgren för Wasby,
Häradsdomaren Mats Mattsson i Edsbyn,
Mjölnaren Johan P. Strandell i Skällnora, samt
Eric Danielsson från Erlesunda -
Kammarherr Ascheberg för Njursta -
Sergeanten Malin för Rotsunda och Antuna -
Klockaren Snedling för Öfverby, Anders
Göransson för Svartinge och Ägaren af Berlinge
Skiften hvilka voro icke närvarande -
På förslag af de närvarande val till Arbets-
direktion för företaget att Nystedt Bergeall,
Ehrenadl, Stahlgren och Winterholm till Ledamöter
att jämte - hvilka äga att afsluta kontrakt
om företaget - lysha dammen vid Norrviken, och i öfrigt
vidtaga alla för arbetets utförande nödige åtgärder.
Tackades för uppdraget och förklarade
Herr Ordföranden och Riddaren
Landshöfding Herr Reinhold

Vid detta tillfälle, hvarvid dess ville underkasta sig förenämnda handlingar, å anförvigtiden för ifrågavarande förslag, förklarade hos sig vilja att i lämplighet till ifrågavarande Interessenter för sin andel kön deltaga och anspara, men förklarade sig icke som Redaktör i Direktionen, hvarvid sig i anseende till existelse och tjenste åligganden annorstädes.

2:o Blef Redaktorerna valdes hr Ordförande i Herrn Direktören Bruks Patronen C. G. Nyström jun:o Bollentinerade.

3:o Samtlige Interessenter förbundo sig att vara närvarande vid den tillkommande entreprenad Auctionen den 4:de Martii 1:sta September 1856 kl.

4:o Slutligen beslöto Interessenterna att hos Konungens Befallningshafvande begära förordnande förrättningsmännen Dahlgren med god Man för gradering af all vattendrifts-mark, ägor och hvilkens ännu icke blifvit upgifven, samt låta afkopiera ett exemplar af Plan- och Profil Kartan.

Fabrikören Wessman jun:o Ramsberg uttrack sig icke hafva något emot förslagen å hans ägor de ört naturliga vattendraget följes.

Ralsbro den 16:de August 1856.

In fidem
N. G. Bergvall

Mat thu i 7de ℔ bestutat Entrepenad Auction
för undertecknade, uti vid gifterinegare afsatte
protokoll, anmäla vår Observation, angående
denna åtgärd, under förevarande förhållande
icke lämplig, uti tillbyrka Domcat, att
i Tidningarne anslagets och skriftliga anbud
inlemnande till Directionen, innan den
utsatte tiden - vid passa

Chr. Lindberg N.G. Bergvall G.G. Gerstedt

C. Westerholm Hugo Ohrwall Stud. Gustaf Ekelgren

Å nästkommande dag, hafva undertecknade,
vid sammanträde på Rotebro, bestutat, att
uppfylla förr bestutne Entrepenad Auction,
till vidare, uti Domcat förbinda sig, att
för Gradering, hvilken afordnaren bör verk-
ställa, icke allenast Gedant betala uti Räk-
ning, för hvarje Timmerd vattendränkt
mark vi hvardera äga, utan ock för hus återstad,
för hvilken fordringarna icke ämne i förening
gen ingått. Klas sistnämnde Summa
af 48 hvardera till sig sättende

Rotebro thu 1 September 1852.

Chr. Lindberg N.G. Bergvall G.G. Gerstedt

C. Westerholm Hugo Ohrwall

Stud. Gustaf Ekelgren

någon annan väg för vattnets afledande. Efter
erhållen upplysning att Edsjön på dess nordvästra
sida är särdeles lämplig för Malaren,
har jag vid på stället skedd undersökning och
öfvervägning funnit att afstånd emellan
ett förslag 80 f. innan, hvarför och en här ut-
förd afloppsgraf skulle kunna Edsjön
jemte ett lämpligt vattenfall
ning ehuru ett fot på 1000 fots längd, och så
ledes och att realisera ändamålet, de vatten
sjuka trakterna Edsjön och stormyrarna
jemväl samt i sjelfva odlingsbara skicka, och
lätta, med noggrannhet verkställd undersök-
ningar underhålla kostnad. Med denna
skrifvelse, på Planchartan utmärkt en blå
linie, skrifvelse afloppsgrafven
graferar upptagna profil, under hvilka vera detaillerade
planen för den tillämnade anläggningen af
sjelfva, höjer sig ända till 34 fot öfver Malarens
vattenyta. Till en större del består af åker, tillhörig
Kyrkoherde Cassel. Ed, och derifrån lag vatten
på fourtå hojtar, hvarföretaget att här uppföra en
afloppsgraf från Edsjön till Malaren vart, jemte
till erforderligt fastmark, öfvergifves, och
skulle förenodlade åsyn mellan Edsjön och Örsundasjön
att förvandlas emellan Edsjön och Örsundasjön
gatan, så vida förening öfverenskommelse kan vara vatten
tillgång sammanträffa.

Med jämförande af denna plan, hvar man
således lätt kan se denna ändamålet så godt
som, genom upprepandet af gamla afstrykningen
hvilket bråkar skulle, möjligtvis vinna afsikten
och uträtta, Vidare på 3 ställen har den jämförda
afloppsgrafven fått en riktning något annorlunda, emot
vikbords förut innevarande, vattendraget, endast
på den sydvästra ändan af Löfsjön, stationerna
4. 11. 12. Profil Charter, anslutande till vidstående
förklaringar och den obetydliga vidden af den nu
förekommande Gränsgående Bäck, Stat 12. 13. stolpar inåom
Löfsjön, endast arbetet förrättades för bättre
bestånd. De gamla och tillappade gränsjön gav
igenom ett vidsträckt fallt af lör gyttja, hvarenot
vid utgångspunkten för den jämförda afloppsgrafven
fanns djup finnes i Löfsjön nära till stranden.
Den 3:dje
den 3:e mera betydande afvikelsen från gamla
vattendraget är slutligen jämförelsen närmast emot
Oxsundsjön, af hvilken Profil, som vidlut den jämfö-
rande den här följde, på Profil Charter detaillerade
Plan, hvars slutpunkt knapt uppgår till 1/5 del af
kortaredan på den egen anförvandte, med ny afs-
lappsgraf till Oxsundsjön, hvilken bottenbredd är 6.
fot allestädes vara tillräcklig emellan Norrviken och
Löfsjön, utan då ett skifte, dispuseten ett par
andre bäckar utfalla, är den sedermera vidat
skad till 8 fot, sidornas lutning öfverallt fot på fot
eller 45° vinkel horizontal-planet och bottnen all-
mänt lutning 1/2 fot på 1000 fots längd emellan

Oefvedsjön och Edsjön, men 1½ fot på somrarna lägre öfver
sjöarnas medelvattenstånd. Denna sänkning
är väsentligen lämplig, men då som afvenjor är anmärkt
afsaknad är obetydligt; förhållandet blir dock lägre vattnet
här att passera för att komma ned till Mälaren, har det
ej kunnat lagas större. Den nya sänkningen är lagd 5 fot
under Edsjöns och Norrvikens vattenyta vid afvenjningen
och vattnet afsjunkgrafven för ej, utom vid flodtid, komma
att stå högre än vid sjöns ena fot, under sommarhalfåret. Likväl
att afgrafning arbetet ordentligt utföres, samt att ej flisk-
bryggor, ilgift trädvirke och sten för stensjagen och dylikt
hvarpå vid undersökningen tvifvallet ej var brist, för
alstra dammar och dylikare hindra vattnets fria
lopp, men vid hastige vårfloder eller ovanligt stark och
ihållande nederbörd, såsom t.ex. sommaren 1844, undför ej
sänkningen fulla säkerhet för högre trakterna kring Edsjön
och Norrviken, helst Mälaren och dennes vid dessa
del vid sådana tillfällen egna höjer och således inträder
så väl redan förut knappa afgången att ytterligare ökad
utsträckning för vissa del af Mälaren, hvarigenom dess
flodvatten hastigare afledes, skulle således afsen att
detta sänkning bereda förfall.

Vid arbetets utförande, hvilket wore sig med lämplig
kraft och under speciell tillsyn, men ej dirigenten, att
hvarje jordägare ålägges att skyldig som öfvergår dels
egen eller annan ägor bereda det för hand, hvilket
arbetsskyldighet för ett sådant ändamål vinnande
som här ifrågasatts, synnerligen genom förnyadt syn,
lära förfalla, afsen har torde vara motiverad, genom
lösa förfall afsen har torde vara motiverad, genom
tvång vid högre sommarvatten, att den så kallade
Kasendahlsen emellan Oefvedsjön och Mälaren, hvil-

som så grundligt regnats och på Cuedkes utvidgas, att ej
någon egentlig Stranmärkning där förmärkes. Under tiden
kan arbetet med afpharandt af kroker samt utvidgning
af Cuedkes i dagen mellan Oxpendasjön och Edsjön, men
jämte sedan Oxpendasjön fått sin möjligast högsta watten-
yta, borjas bottengrafningen nedifrån och stora
tagarsk af begynnelsen Emellan Edsjön och stora
vikarne måste arbetet ingående tidsförhållandena löshet
och afgörelse af watten, ske i flere omgångar med upp-
hållande af bottengrafningen under den tid att
dessa lagen stadga. Borjas den 1 Juni året och
fortsätta året, men bottengrafningen ej förr än Edsjön
är sänkt. Till arbetet kan 2, 3 år erfordras, men
lika under intet villkor så ske på ett år, emedan
tillbörlig noggrannhet bör vidhållas af lämpligaste
arbetstider då ej kan iakttagas. Genom förslaget
vinna enligt Ploscherens, omkring 770 Kunland större
eller mindre förbättring, men, såsom förut är anfört,
kunna de lägre trakterna hålla Edsjön och stora vikarne i
med någon säkerhet jämförelse för ovanlig sommarsvatten-
mängd. Detsamma bör tillgodose jordbruksdistrikten, hvarn
tid och dess förhållanden bäst lämpar sig.

Till stöd för detta förslag anföres följande undersökning.
wer Malarens watten vid undersökningen nära 9 fot
högre än i Mälaren. Augusti och September månader
äro dock tillräckligt, emedan tiden då dessa vanligt starka och
ihållande västvindar förekomma, då Mälaren vanligen ligger
Malaren högst ofta till 3½ fot öfver watten-
vid sådana tillfällen. Utgrävningsprofilen är
öfver vanligt för jordens undersökande jämn
grafskonten tillräckligt

Kostnads förslag

För en föreslagen afloppsgraf för sänkning af Edsjön och Storviken

Stationer	Längd.	Afloppsgrafvens bredd.		Stationsarea.			Uppgrymning.			Jordmån	Kostnad.	
		Öfre.	Nedre.	Grus.	Sand.	Lera.	På en längd af	Per Station.			För en Gatlik famn.	Per Station.
	famn.	fot.	fot.	qvadrat fot.			famn.	fot.	famn.	fot.		
											Rdr.	Rdr. sk. rk.
Uppräkning af Rosendahls ån. 32 st. lägd famn												153. 16.
N:o 37. 33.	400.	3.	11.	33.	"	"	190.	366.	144.	Torf och gyttja	" 32.	244. 21. 4.
" 33. 31.	195.	4.	12.	48.	24.	"	144.	130.	"	do och lera	" 36.	97. 24. "
" 31. 30.	66.	4.	12.	48.	12.	1.	"	86.	"	do do	" 36.	64. 24. "
" 30. 29.	96.	4.	12.	48.	20.	"	168.	70.	168.	do do	" 36.	53. 4. "
" 29. 28.	120.	5.	13.	65.	29.	1.	"	120.	"	do do	" 42.	105. " "
" 28. 27.	100.	6.	14.	84.	49.	1.	"	100.	"	do do	1. "	100. " "
" 27. 26.	66.	6.	14.	84.	42.	1.	36.	77.	"	do do	1. "	77. " "
" 26. 23.	348.	5.	13.	65.	29.	1.	"	348.	"	do do	" 42.	304. 24. "
" 23. 20.	311.	6.	14.	84.	22.	1.	156.	535.	132.	do do	1. "	535. 29. 4.
" 20. 18.	150.	6.	14.	84.	30.	1.	108.	225.	"	do do	1. "	225. " "
" 18. 16.	153.	6.	14.	84.	22.	1.	156.	263.	108.	do do	1. "	263. 24. "
" 16. 15.	106.	6.	14.	84.	30.	1.	108.	139.	"	Sten och Grus på 30 famn lägd famn	1. 6.	178. 42. "
" 15. 13.	140.	6.	14.	84.	48.	1.	"	140.	"	Lera och torfjuteus 3 famn	1. "	140. " "
" 13. 12.	90.	6.	14.	84.	"	2.	72.	210.	"	Lera och Torf	1. "	210. " "
Mindre ingrepp vid Afloppsgrafvens ut och inlopp												60. " "
N:o 11. 5.	605.	6.	12.	72.	"	2.	"	1210.	"	Torf gyttja och lera	1. "	1210. " "
" 5. 2.	280.	5.	11.	55.	"	1.	114.	427.	168.	do do	1. "	427. 36. "
" 2. 1.	100.	3.	9.	27.	"	"	162.	75.	"	do do	1. "	75. " "
" 1. 0.	220.	Rensning och muddring efter profilen. 34 st. lägd famn										110. " "
Ombyggnad af Bron öfver Norrlandsvägen vid Stallbo Sval												333. 16. "
do do do öfver Häradsvägen i Ed kyrka N:o 15												200. " "
Materialier för arbetet, hyra för Mudderverk m.m.												400. " "
Jordanskaffningar, oförutsedda omständigheter												300. " "
Ledning af arbetet												700. " "
Summa lägd famn: 3566.											Kostnad tillsammans Rdr:	7000. 20. 0.

Anmärkn: 1:mo Vid beräknandet af profilhöjderna är 1/2 fot och derutöfver
räknad som hel, mindre brek lemnat obeaktadt.
2:do Vid jemnt lin mineralisk vattendrags krönningar, har af
hela dess fictions area lemnat inga i beräkningen,
lika minskning af den erfordrliga uppgrumning:s quantitet.
3:tio Broarne äro afsedde att uppföras å landsvägen af sprängd
Gråstens Kallmur, förstärkt af ankarjern, med 5 Bro,
öjeckar, öfverlag af timmer samt vandring af plank
i broöjeckarnas riktning - ledstängerna i form af
hängverk. Upsala den 28 Feb: 1846.

J: A: Lundmark
Capitain vid Kongl Upsala
Regemente

Detta kontraktsförslag gillas - Stockholms Slott
den 22 December 1851 - På nådigste befallning
J: F: Fahnehjelm

Att förestående afskrift är lydande med det ofv:
förevista Original, intygas

G: Edvall
Krono Fogde

Wilh: Bertman
Upbördsskrifvare